

POÈMES DE LUCIAN BLAGA TRADUITS PAR JEAN PONCET

LEGENDĂ

*Strălucitoare-n poarta raiului
sta Eva.
Privea cum ranele amurgului se vindecau pe boltă
și visătoare
mușca din mărul
ce i l-a-ntins ispita șarpelui.
Fără de veste
un sâmbure i-ajunse între dinți din fructul blestemat.
Pe gânduri dusă Eva îl suflă în vânt,
iar sâmburele se pierdu-n țărână, unde încolți.
Un măr crescă acolo — și alții îl urmară
prin lungul șir de veacuri.
Și trunchiul aspru și vânjos al unuia din ei
a fost acela
din care fariseii meșteri
cioplră crucea lui Isus.
Oh, sâmburele negru aruncat în vânt
de dinții albi ai Evei.*

LÉGENDE

Ève
étincelante à la porte du paradis.
Elle observait le ciel panser les plaies du couchant
et rêveuse
croquait la pomme
du serpent tentateur.
Un pépin du fruit maudit
se logea entre ses dents.
Sans y penser, Ève le rejeta dans le vent
et le pépin tomba dans la poussière, où il germa.
Un pommier poussa — et d'autres après lui
dans la longue suite des siècles.
C'est dans le tronc robuste et rugueux de l'un d'eux
que
les maîtres pharisiens
taillèrent la croix de Jésus.
Ô pépin noir lancé au vent
par Ève aux dents blanches.

[1919]

PSALM

*O durere totdeauna mi-a fost singurătatea ta ascunsă,
Dumnezeule, dar ce era să fac?
Când eram copil mă jucam cu tine
și-n închipuire te desfăceam cum desfaci o jucărie.
Apoi sălbăticia mi-a crescut,
cântările mi-au pierit,
și fără să-mi fi fost vreodată aproape
te-am pierdut pentru totdeauna
în țărână, în foc, în văzduh și pe ape.*

*Între răsăritul de soare și-apusul de soare
sunt numai tină și rană.
În cer te-ai închis ca-ntr-un coșciug.
O, de n-ai fi mai înrudit cu moartea
decât cu viața,
mi-ai vorbi. De-acolo unde ești,
din pământ ori din poveste mi-ai vorbi.*

*În spinii de-acî, arată-me, Doamne,
să știu ce-aștepți de la mine.
Să prind din văzduh sulța veninoasă
din adânc azvârlită de altul să te rănească subt aripi?
Ori nu dorești nimic?
Ești muta, neclintita identitate
(rotunjit în sine a este a),
nu ceri nimic. Nici măcar rugăciunea mea.*

*Iată, stelele intră în lume
deodată cu întrebătoarele mele tristeți.
Iată, e noapte fără ferestre-n afară.
Dumnezeule, de-acum ce mă fac?
În mijlocul tău mă dezbrac. Mă dezbrac de trup
ca de-o haină pe care-o lași în drum.*

PSAUME

Ô, toujours me fut douleur ta solitude secrète,
Seigneur, mais que pouvais-je y faire ?
Enfant, je m'amusais avec toi
et par l'imagination je te démontais comme on démonte un jouet.
Plus tard la sauvagerie me vint,
mes chansons dépérèrent,
et si tu ne fus jamais proche
je te perdis pour toujours
dans la poussière, le feu, le ciel et les eaux.

De l'aube au crépuscule
ne suis que fange et tourment.
Dans le ciel tu t'es retiré comme en un cercueil.
Ô, si tu étais moins lié à la mort
Qu'à la vie,
tu me parlerais. De là où tu es,
depuis la terre ou au cœur des contes, tu me parlerais.

Dans les épines ici-bas, montre-toi, Seigneur,
que je sache ce que tu attends de moi.
Faut-il que je saisisse au firmament le fer empoisonné
que l'autre de l'abîme voulut te planter sous les ailes ?
Ou bien n'as-tu aucun désir ?
Identité muette, immuable
(lové sur lui-même l'alpha est l'alpha)
tu ne demandes rien. Pas même ma prière.

Vois, les étoiles entrent dans le monde
et la douleur de mes questions.
Vois, c'est la nuit sans fenêtres.
Seigneur, que vais-je devenir maintenant ?
En toi je me défais. Je me défais de mon corps
comme d'un vêtement qu'on abandonne en chemin.

[1924]

ÎN AMINTIREA ȚĂRANULUI ZUGRAV

*Azi trăiești în legenda ta
cum ai trăit în câmpuri și în sat.
Mi-aduc așa de bine aminte
de mâinile tale grele ca tăvălugul
cu care pecetluiau sămânța-n arătură.
Mi-aduc aminte de ochii tăi verzi ca mura necoaptă
și de meșteșugul blând cu care zugrăveai
sfinți atât de fragezi
parcă veneau de-a dreptul din lună.
Erai prieten cu toate minunile.
O fată ți-a venit în ogradă să-ți zică:
Spune-mi, spune-mi, cum s-a nascut
pruncul Isus fără tată?
Într-o icoană-nchipuită de tine
i-ai arătat în aur și-n albastru ceresc:
Astfel stat-a Maria-n genunchi,
cu ciocul întins peste ea
o pasăre, plutind, a scuturat o floare.
e-a mai venit se poate-asemăna numai c-un vis.
Din pulberea de floare
ernută peste tânărul ei trup
fecioara Maria
a legat rod ca un pom.
Nu semăna cu-această abia șoptită poveste inima ta?
Erai numai om, și totuși când ai murit
s-a adunat mult norod în pragul tău,
crezând că fără veste te vei ridica la cer
și vei înălța cu tine
satul și pământul.*

À LA MÉMOIRE DU PEINTRE PAYSAN

Aujourd'hui tu vis dans ta légende
comme tu vécus dans les champs et le village.
Je me souviens
de tes mains lourdes comme herse
quand tu scellais le grain dans les labours.
Je me souviens de tes yeux verts comme boutons de mûres
et de ta douce caresse à peindre
des saints si délicats
qu'ils semblaient tout droit venus de la lune.
Tu étais l'ami de toutes merveilles.
Un jeune fille vint te voir et te demanda :
Dis-moi, dis-moi, comment est né
L'enfant Jésus s'il n'avait pas de père ?
Dans l'une de tes icônes
tu le lui montras, dans l'or et dans le bleu céleste :
Marie était agenouillée
et le bec tendu vers elle
un oiseau, planant dans l'azur, secouait une fleur.
Ce qu'il advint alors ne se peut comparer qu'à un songe.
De cette pluie de pollen
que son corps juvénile accueillit
la vierge Marie
telle un arbre conçut un fruit.
Ce conte à peine murmuré ne ressemble-t-il pas à ton cœur ?
Tu n'étais qu'un homme, et pourtant lorsque tu mourus
une foule se pressa sur ton seuil,
croyant que tu allais soudain monter au ciel
emportant avec toi
le village et la terre.

[1924]

PEISAJ TRANSCENDENT

*Cocoși apocaliptici tot strigă,
tot strigă din sate românești.
Fântânile nopții
deschid ochii și-ascultă
întunecatele vești.
Păsări ca niște îngeri de apă
marea pe țarmuri aduce.
Pe mal — cu tămâie în păr
Isus sângerează lăuntric
din cele șapte cuvinte
de pe cruce.
Din păduri de somn
și alte negre locuri
dobitoace crescute-n furtuni
ies furișate să bea
apă moartă din scocuri.
Arde cu păreri de valuri
pământul îmbrăcat în grâu.
Aripi cu sunet de legendă
s-abat înspăimântate peste rău.
Vântul a dat în pădure
să rupă crengi și coarne de cerbi.
Clopote sau poate sicriile
cântă subt iarbă cu miile.*

PAYSAGE TRANSCENDANT

Des coqs d'apocalypse crient sans répit,
ils crient sans répit dans les villages roumains.

Les fontaines de la nuit
les yeux grand ouverts, écoutent
les sombres nouvelles.

Des oiseaux tels des anges aquatiques
poussés par les flots abordent au rivage.

Sur la grève — les cheveux pleins d'encens

Jésus saigne en secret

des sept paroles

de la croix.

Des forêts du sommeil

et autres lieux obscurs

des bêtes grandies sous les orages

sortent furtivement pour s'abreuver

à l'eau morte des canaux.

Sous son manteau de blé la terre

rêve de vagues ardentes.

Des ailes au bruissement de légende

s'envolent effrayées par-dessus la rivière.

Le vent a soufflé sur la forêt

rompant branches et ramures de cerfs.

Des cloches ou bien des cercueils

chantent sous l'herbe par milliers.

[1925]